

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 12. júla 2012*

„Články 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ — Sloboda usadiť sa — Zásady ekvivalencie a efektivity — Cezhraničná premena — Zamietnutie zápisu do registra“

Vo veci C-378/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Legfelsőbb Bíróság (Maďarsko) zo 17. júna 2010 a doručený Súdnemu dvoru 28. júla 2010, ktorý súvisí s konaním vo veci žiadosti o zápis spoločností do registra, ktorú podala:

VALE Építési Kft.,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory K. Lenaerts, sudcovia J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis a T. von Danwitz (spravodajca),

generálny advokát: N. Jääskinen,

tajomník: A. Impellizzeri, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. septembra 2011,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- VALE Építési Kft., v zastúpení: P. Metzinger, ügyvéd,
- maďarská vláda, v zastúpení: Z. Fehér, K. Szíjjártó a K. Veres, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Kemper, splnomocnení zástupcovia,
- Írsko, v zastúpení: D. O'Hagan, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci M. Collins, SC, B. Doherty, BL, J. Buttimore, BL, a L. Williams,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci S. Fiorentino, avvocato dello Stato,
- rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,
- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: S. Hathaway a H. Walker, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci K. Beal, barrister,

* Jazyk konania: maďarčina.

— Európska komisia, v zastúpení: G. Braun, A. Sipos a K. Talabér-Ritz, splnomocnení zástupcovia,

— Dozorný úrad EZVO, v zastúpení: X. Lewis a F. Simonetti, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 15. decembra 2011,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý sa týka výkladu článkov 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ, bol podaný v rámci sporu vo veci cezhraničnej premeny spoločnosti založenej podľa talianskeho práva na spoločnosť založenú podľa maďarského práva.

Vnútroštátne právo

- 2 Zákon č. V z roku 2006 o zverejňovaní informácií o spoločnostiach, súdnom konaní vo veci zápisu spoločností a dobrovoľnom vstupe do likvidácie (A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény) v § 25 stanovuje:

„1. Podľa potreby obchodný register pre všetky spoločnosti zahŕňa:

...

- g) obchodné meno a registračné číslo právneho predchodcu alebo právnych predchodcov a právneho nástupcu alebo právnych nástupcov spoločnosti a v prípade, keď spoločnosť rozhodla o svojej premene, deň, ktorý pre túto premenu stanovila,

...“

- 3 § 57 ods. 4 tohto zákona stanovuje:

„Súd rozhodujúci vo veciach obchodných spoločností, v ktorého územnej pôsobnosti sa nachádza sídlo právneho predchodcu, rozhodne na základe návrhu na zmenu právnej formy. Súd vykoná výmaz predchodcu, pričom uvedie jeho právneho nástupcu, a nástupcu zapíše do obchodného registra. Súd rozhodne, či je potrebné súdu rozhodujúcemu vo veciach obchodných spoločností, v ktorého územnej pôsobnosti sa nachádza sídlo právneho nástupcu, predložiť dokumenty súvisiace s právnou formou.“

- 4 Zákon č. IV z roku 2006 o obchodných spoločnostiach (A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény, ďalej len „zákon o obchodných spoločnostiach“) v § 69 ods. 1 stanovuje:

„Ak tento zákon neustanovuje inak, v prípade premeny obchodnej spoločnosti sa uplatnia právne predpisy upravujúce zakladanie obchodných spoločností. Rovnako sa uplatnia aj ustanovenia tohto zákona týkajúce sa premeny obsiahnuté medzi pravidlami vzťahujúcimi sa na každú formu obchodnej spoločnosti.“

- 5 Podľa § 71 tohto zákona:

„1. Ak v zakladajúcej listine spoločnosti nie je stanovené inak, najvyšší orgán obchodnej spoločnosti vo veci premeny prijme rozhodnutie, a to v dvoch fázach. ...

2. ... Orgán v prvej fáze na základe návrhu riadiaceho orgánu – po konzultácii s dozornou radou, ak obchodná spoločnosť disponuje takýmto orgánom – posúdi, či spoločníci (akcionári) spoločnosti súhlasia s jej premenou, potom rozhodne o právnej forme spoločnosti po jej premene a zistí, ktorí spoločníci (akcionári) spoločnosti sa chcú stať spoločníkmi (akcionármi) tejto poslednej uvedenej spoločnosti.
3. Ak premenu obchodnej spoločnosti schvália jej spoločníci (akcionári) väčšinou potrebnou pre danú formu spoločnosti, najvyšší orgán stanoví referenčný deň účtovnej uzávierky, určí účtovníka a poverí rozhodovací orgán spoločnosti vypracovaním návrhov účtovnej uzávierky a súpisu aktív, ako aj všetkých ostatných dokumentov potrebných na prijatie rozhodnutia o premene, či už požadovaných zákonom alebo stanovených najvyšším orgánom.
4. Riadiaci orgán vypracuje návrhy účtovnej uzávierky a súpisu aktív obchodnej spoločnosti, ktorá sa má premeniť, návrhy účtovnej uzávierky a súpisu (existujúcich) aktív spoločnosti, ktorá vznikne po premene, návrh zakladajúcej listiny tejto spoločnosti, ako aj návrh podmienok vyrovnania s osobami, ktoré si neželajú zostať spoločníkmi (akcionármi) premenenej spoločnosti.

...“

- 6 § 73 zákona o obchodných spoločnostiach obsahuje ustanovenia týkajúce sa vypracovania návrhu účtovnej uzávierky a jeho kontroly nezávislými účtovníkmi a § 74 tohto zákona sa týka prijatia návrhu účtovnej uzávierky spoločnosťou, ako aj rozdelenia základného imania novej spoločnosti.
- 7 V súlade s § 75 zákona o obchodných spoločnostiach sú orgány zastupujúce zamestnancov obchodnej spoločnosti informované o rozhodnutí jej premeny, ktoré sa v tejto súvislosti uverejní prostredníctvom oznamu v dvoch po sebe nasledujúcich číslach *Bulletinu spoločnosti*, pričom obsahuje najmä oznámenie určené veriteľom.
- 8 Podľa § 76 ods. 2 tohto zákona veritelia, ktorých neuspokojené pohľadávky voči premieňajúcej sa spoločnosti vznikli pred uverejnením prvého oznamu týkajúceho sa rozhodnutia o premene, môžu od spoločnosti požadovať poskytnutie záruky až do výšky svojich pohľadávok.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 9 VALE Costruzioni Srl (spoločnosť s ručením obmedzeným podľa talianskeho práva, ďalej len „VALE Costruzioni“), ktorá bola založená aktom z 27. septembra 2000, bola zapísaná do obchodného registra v Ríme (Taliansko) 16. novembra 2000. Dňa 3. februára 2006 táto spoločnosť požiadala o výmaz z uvedeného registra, pričom uviedla svoj zámer premiestniť svoje sídlo a svoju činnosť do Maďarska a skončiť svoju činnosť v Taliansku. V súlade s touto žiadosťou orgán poverený vedením registra v Ríme vykonal 13. februára 2006 výmaz tejto spoločnosti. Ako vyplýva zo spisu, v registri je v rubrike „Výmaz a premiestnenie sídla“ uvedené, že „spoločnosť sa presťahovala do Maďarska“.
- 10 Keďže sa spoločnosť, ktorá bola pôvodne založená v Taliansku podľa talianskeho práva, rozhodla premiestniť svoje sídlo do Maďarska a vykonávať tam činnosť podľa maďarského práva, riaditeľ VALE Costruzioni a ďalšia fyzická osoba schválili 14. novembra 2006 v Ríme stanov y VALE Építési Kft. (spoločnosť s ručením obmedzeným podľa maďarského práva, ďalej len „VALE Építési“), aby mohli uskutočniť jej zápis do obchodného registra v Maďarsku. Okrem toho bolo splatené základné imanie v rozsahu požadovanom podľa maďarského práva na zápis do obchodného registra.
- 11 Dňa 19. januára 2007 zástupca spoločnosti VALE Építési podal na Fővárosi Bíróság (Mestský súd v Budapešti) konajúci ako cégbíróság (registrový súd) návrh na zápis spoločnosti podľa maďarského práva. Vo svojej žiadosti uviedol spoločnosť VALE Costruzioni ako právnu predchodkyňu spoločnosti VALE Építési.

- 12 Uvedený súd, ktorý je príslušný na vedenie obchodného registra na prvom stupni, zamietol návrh na zápis spoločnosti VALE Építési. Na druhom stupni Fővárosi ítéltábla (Krajský súd v Budapešti) na základe odvolania, ktoré podala uvedená spoločnosť, toto uznesenie o zamietnutí návrhu potvrdil. Tento súd zastáva názor, že spoločnosť založená a zapísaná v Taliansku nemôže podľa maďarských predpisov vzťahujúcich sa na spoločnosti premiestniť svoje sídlo do Maďarska a nemožno ju zapísať v navrhovanej forme. Podľa tohto súdu v obchodnom registri môžu byť v zmysle maďarských právnych predpisov uvedené len údaje stanovené v § 24 až § 29 zákona č. V z roku 2006, a preto nie je možné uviesť ako právneho predchodcu spoločnosť, ktorá nie je maďarskou spoločnosťou.
- 13 VALE Építési podala na Legfelsőbb Bíróság (Najvyšší súd) kasačný opravný prostriedok, ktorým sa domáha zrušenia uznesenia o zamietnutí a navrhuje, aby bol nariadený jej zápis do obchodného registra. Tvrdí, že napadnuté uznesenie porušuje priamo uplatniteľné ustanovenia článkov 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ.
- 14 V tejto súvislosti tvrdí, že toto uznesenie vôbec nerozlišuje na jednej strane medzinárodné premiestnenie sídla spoločnosti, ktoré nemá za následok zmenu uplatniteľného práva, a na druhej strane medzinárodnú premenu spoločnosti. Súdny dvor pritom v rozsudku zo 16. decembra 2008, Cartesio (C-210/06, Zb. s. I-9641), jasne tento rozdiel pripustil.
- 15 Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, potvrdil posúdenie Fővárosi ítéltábla a uvádza, že premiestnenie sídla spoločnosti, ktoré podlieha právu iného členského štátu, v tomto prípade Talianskej republiky, opätovným založením spoločnosti podľa maďarského práva a zapísaním údaje o jej talianskej právnej predchodkyni, o ktoré žiada VALE Építési, v maďarskom práve nemožno považovať za premenu, pretože vnútroštátne ustanovenia sa v prípade premien uplatňujú len na vnútroštátne situácie. Kladie si však otázku v súvislosti so zlučiteľnosťou takejto právnej úpravy so slobodou usadiť sa, pričom zdôrazňuje, že prejednávany prípad je odlišný od veci, v ktorej bol vyhlásený už citovaný rozsudok Cartesio, keďže v tejto veci ide o premenu sídla spoločnosti na základe zmeny uplatniteľného vnútroštátneho práva so zachovaním právnej subjektivity, to znamená, že išlo o cezhraničnú premenu.
- 16 Za týchto podmienok Legfelsőbb Bíróság rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
 - „1. Má hostiteľský členský štát zohľadniť články [49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ], ak spoločnosť založená v inom členskom štáte (štát pôvodu) premiestni na jeho územie svoje sídlo, v dôsledku čoho je zároveň vymazaná z registra spoločností členského štátu pôvodu, akcionári spoločnosti schvália novú zakladajúcu listinu spísanú v súlade s právom hostiteľského členského štátu a spoločnosť podá návrh na zápis do obchodného registra hostiteľského členského štátu v súlade s právom tohto štátu?
 2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, majú sa články [49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ] vykladať v tom zmysle, že im odporuje právna úprava alebo prax (hostiteľského) členského štátu, ktorá odopiera spoločnosti riadne založenej podľa práva iného členského štátu (pôvodu) právo premiestniť svoje sídlo do hostiteľského členského štátu a pokračovať tam vo svojej činnosti podľa práva tohto štátu?
 3. Je pre zodpovedanie druhej otázky dôležité zohľadniť dôvod, pre ktorý hostiteľský členský štát odmieta spoločnosti navrhujúcej zápis do obchodného registra, a konkrétnejšie
 - skutočnosť, že navrhujúca spoločnosť uvádza v zakladajúcej listine prijatú v hostiteľskom štáte ako právneho predchodcu spoločnosť založenú v členskom štáte pôvodu a vymazanú z jeho obchodného registra a žiada, aby bol tento predchodca uvedený v obchodnom registri hostiteľského štátu ako jej vlastný právny predchodca, ako aj

— otázku, či je v prípade medzinárodnej premeny v rámci Spoločenstva hostiteľský štát povinný pri preskúmaní návrhu na zápis spoločnosti zohľadniť akt členského štátu pôvodu, ktorým bolo premiestnenie sídla zaznamenané do obchodného registra uvedeného členského štátu a, ak ho musí zohľadniť, v akom rozsahu?

4. Môže hostiteľský členský štát preskúmať návrh na zápis podaný v tomto štáte spoločnosťou uskutočňujúcou medzinárodnú premenu v rámci Spoločenstva podľa pravidiel svojho vnútroštátneho práva týkajúcich sa premeny spoločností na vnútroštátnej úrovni, čiže požadovať, aby spoločnosť splnila všetky podmienky, ktoré jeho vnútroštátne právo ukladá v prípade vnútroštátnej premeny (napríklad vyhotovenie účtovnej závierky a súpisu aktív), alebo články [49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ] ukladajú tomuto štátu povinnosť odlišovať medzinárodnú premenu v rámci Spoločenstva a premenu na vnútroštátnej úrovni a, ak je to tak v tomto prípade, v akom rozsahu?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

- 17 Vláda Spojeného kráľovstva spochybňuje prípustnosť rozhodnutia vnútroštátneho súdu v celom rozsahu s tvrdením, že prejudiciálne otázky sú hypotetické. Tieto otázky sa totiž týkajú prípadu cezhraničnej premeny, zatiaľ čo na základe skutkových okolností, ktoré vyplývajú z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, treba konštatovať, že dotknutý úkon takejto cezhraničnej premene nezodpovedá. Dozorný úrad EZVO tvrdí, že tretia a štvrtá otázka sú neprípustné, lebo právny rámec nie je dostatočne podrobný, aby mohol Súdny dvor poskytnúť užitočnú odpoveď.
- 18 Na účely preskúmania prípustnosti rozhodnutia vnútroštátneho súdu v celom jeho rozsahu alebo tretej a štvrtej otázky treba pripomenúť ustálenú judikatúru, podľa ktorej pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na svoju vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť Súdnemu dvoru neprináleží skúmať, platí prezumpcia relevantnosti. Zamietnutie návrhu vnútroštátneho súdu Súdnym dvorom je možné len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok z 22. júna 2010, Melki a Abdeli, C-188/10 a C-189/10, Zb. s. I-5667, bod 27, ako aj citovaná judikatúra).
- 19 V prejednávanej veci sa položené otázky týkajú výkladu článkov 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ v rámci existujúceho sporu vo veci zápisu VALE Építési do obchodného registra. Navyše skutočnosť, že vnútroštátny súd kvalifikoval dotknutý úkon vo veci samej ako cezhraničnú premenu spoločnosti, nie je irelevantná, lebo zo spisu vyplýva, že orgán poverený vedením registra spoločností v Ríme vymazal VALE Construzioni, pričom do registra v rubrike „Výmaz a premiestnenie sídla“ uviedol, že „spoločnosť sa presťahovala do Maďarska“.
- 20 Z tohto dôvodu Súdnemu dvoru vzhľadom na jasné rozdelenie úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a ním neprináleží konštatovať zánik VALE Construzioni z dôvodu jej výmazu z obchodného registra v Ríme. Za týchto podmienok nemožno požadovaný výklad považovať za nezodpovedajúci realite alebo predmetu sporu vo veci samej.
- 21 Napokon rozhodnutie vnútroštátneho súdu dostatočne opisuje dané skutkové okolnosti vo veci samej, ako aj príslušnú vnútroštátnu právnu úpravu, čo Súdnemu dvoru umožňuje pochopiť zmysel a rozsah prejudiciálnych otázok, aby na ne mohol poskytnúť užitočnú odpoveď.

- 22 Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ako aj jednotlivé otázky sa preto musia považovať za prípustné.

O veci samej

O prvých dvoch otázkach

- 23 Vnútroštátny súd sa týmito dvoma prvými otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, v podstate pýta, či sa majú články 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bránia takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá spoločnosti podliehajúcej právu iného členského štátu neumožňuje premenu na spoločnosť jej založením podľa vnútroštátneho práva, hoci vnútroštátnym spoločnostiam túto premenu umožňuje.

– O pôsobnosti článkov 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ

- 24 Pokiaľ ide o otázku, či takáto právna úprava spadá do pôsobnosti článkov 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ, je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor v bode 19 rozsudku z 13. decembra 2005, SEVIC Systems (C-411/03, Zb. s. I-10805), rozhodol, že úkony spočívajúce v premene spoločností patria v zásade medzi hospodárske činnosti, v súvislosti s ktorými sú členské štáty povinné rešpektovať slobodu usadiť sa.
- 25 Maďarská a nemecká vláda, írsky štát, ako aj vláda Spojeného kráľovstva pritom tvrdia, že takáto právna úprava nespadá pod články 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ, lebo výsledkom cezhraničnej premeny je na rozdiel od cezhraničnej fúzie, o akú ide v už citovanom rozsudku SEVIC Systems, založenie spoločnosti v hostiteľskom členskom štáte.
- 26 S týmto tvrdením nemožno súhlasiť.
- 27 Podľa ustálenej judikatúry spoločnosť založená podľa vnútroštátneho právneho poriadku existuje len prostredníctvom vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá určuje jej založenie a fungovanie (pozri rozsudky z 27. septembra 1988, Daily Mail and General Trust, 81/87, Zb. s. 5483, bod 19, a Cartesio, už citovaný, bod 104).
- 28 Je tiež nesporné, že v súlade s článkom 54 ZFEÚ, ak právo Únie neposkytuje jednotnú definíciu spoločností, ktoré sú oprávnené využiť právo usadiť sa podľa jediného hraničného ukazovateľa určujúceho vnútroštátne právo uplatniteľné na spoločnosť, otázka, či sa článok 49 ZFEÚ vzťahuje na spoločnosť, ktorá sa odvoláva na základnú slobodu stanovenú týmto článkom, je predbežnou otázkou, na ktorú možno vzhľadom na súčasný stav práva Únie nájsť odpoveď len v uplatniteľnom vnútroštátnom práve (rozsudok z 29. novembra 2011, National Grid Indus, C-371/10, Zb. s. I-12273, bod 26 a citovaná judikatúra).
- 29 Členský štát má teda nepochybne možnosť definovať tak väzbu, ktorá sa vyžaduje od spoločnosti na to, aby sa mohla považovať za spoločnosť založenú podľa jeho vnútroštátneho práva a na základe toho bola oprávnená využiť právo usadiť sa, ako aj väzbu vyžadovanú na zachovanie tohto postavenia v budúcnosti (rozsudky Cartesio, už citovaný, bod 110, a National Grid Indus, už citovaný, bod 27).
- 30 V súlade s poučením vyplývajúcim z tejto ustálenej judikatúry treba uviesť, že prípadná povinnosť v zmysle článkov 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ umožniť cezhraničnú premenu nemá vplyv ani na možnosť hostiteľského členského štátu uvedení v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, ani na určenie pravidiel založenia a fungovania spoločnosti, ktorá vznikla na základe cezhraničnej premeny, týmto štátom.

- 31 Ako totiž vyplýva z judikatúry pripomenutej v bode 27 tohto rozsudku, takáto spoločnosť spadá nevyhnutne len pod vnútroštátne právo hostiteľského členského štátu, ktoré upravuje požadovanú väzbu, ako aj jej založenie a fungovanie.
- 32 Je teda zrejme, že výraz „ak to jeho právne predpisy povoľujú“, ktorý sa nachádza v bode 112 už citovaného rozsudku *Cartesio*, nemožno chápať tak, že ide najmä o snahu odchyliť vnútroštátnu právnu úpravu hostiteľského členského štátu týkajúcu sa premeny spoločností od pravidiel Zmluvy o FEÚ v súvislosti so slobodou usadiť sa, ale tak, že odráža jednoduchú úvahu, že spoločnosť založená podľa vnútroštátneho právneho poriadku existuje len prostredníctvom vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá teda „umožňuje“ založenie spoločnosti, ak sú splnené podmienky požadované na tieto účely.
- 33 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že vnútroštátna právna úprava, ktorá spoločnosti podliehajúcej právu iného členského štátu neumožňuje premenu na spoločnosť založenú podľa vnútroštátneho práva, hoci vnútroštátnym spoločnostiam túto premenu umožňuje, spadá do pôsobnosti článkov 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ.
- O existencii obmedzenia slobody usadiť sa a jeho prípadnom odôvodnení
- 34 Pokiaľ ide o existenciu obmedzenia slobody usadiť sa, treba pripomenúť, že pojem usadiť sa v zmysle ustanovení Zmluvy týkajúcich sa slobody usadiť sa zahŕňa skutočný výkon hospodárskej činnosti prostredníctvom stálej prevádzky v hostiteľskom členskom štáte na dobu neurčitú. Preto predpokladá skutočné usadenie dotknutej spoločnosti v tomto štáte a výkon skutočnej hospodárskej činnosti v tomto štáte (rozsudok z 12. septembra 2006, *Cadbury Schweppes a Cadbury Schweppes Overseas*, C-196/04, Zb. s. I-7995, bod 54, ako aj citovaná judikatúra).
- 35 V prejednáwanej veci neboli v konaní na Súdnom dvore preukázané skutočnosti, na základe ktorých sa možno domnievať, že VALE Építési bude vykonávať svoju činnosť v Taliansku a že nemá v úmysle sa skutočne usadiť v Maďarsku, čo však prislúcha preskúmať vnútroštátnemu súdu.
- 36 Treba konštatovať, že vzhľadom na skutočnosť, že dotknutá vnútroštátna právna úprava vo veci samej umožňuje len premenu spoločnosti, ktorá má už svoje sídlo v danom členskom štáte, uvedená právna úprava zavádza rozdielne zaobchádzanie medzi spoločnosťami podľa toho, či ide o premenu vnútroštátnej alebo cezhraničnej povahy, čo môže odrádzať spoločnosti od výkonu slobody usadiť sa, ktorú zakotvuje Zmluva, a predstavuje teda obmedzenie v zmysle článkov 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok *SEVIC Systems*, už citovaný, body 22 a 23).
- 37 Čo sa týka prípadného odôvodnenia dotknutého obmedzenia, je nepopierateľné, že Súdny dvor v bode 27 už citovaného rozsudku *SEVIC Systems* pripustil, že cezhraničné fúzie predstavujú špecifický problém, čo platí tiež pre cezhraničné premeny. Takéto premeny totiž predpokladajú postupné uplatnenie dvoch vnútroštátnych práv.
- 38 V prvom rade treba konštatovať, že rozdielne zaobchádzanie podľa toho, či ide o vnútroštátnu alebo cezhraničnú premenu, nemožno odôvodniť neexistenciou sekundárnych právnych predpisov Únie. Treba totiž pripomenúť, že aj keď sú takéto predpisy určite užitočné na uľahčenie cezhraničných premien, ich existencia nie je prvoradou podmienkou na výkon slobody usadiť sa zakotvanej v článkoch 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ (pozri, pokiaľ ide o cezhraničné fúzie, rozsudok *SEVIC Systems*, už citovaný, bod 26).
- 39 Pokiaľ ide o naliehavé dôvody všeobecného záujmu, ako je ochrana záujmov veriteľov, menšinových akcionárov a zamestnancov, ako aj zabezpečenie účinnosti daňových kontrol a poctivosti v obchodnom styku, je nesporné, že môžu odôvodňovať opatrenie obmedzujúce slobodu usadiť sa pod

podmienkou, že takýmto obmedzujúcim opatrením možno dosiahnuť sledované ciele a nejde nad rámec toho, čo je potrebné na ich dosiahnutie (pozri rozsudok SEVIC Systems, už citovaný, body 28 a 29).

- 40 V tejto veci pritom o takéto odôvodnenie nejde. Maďarské právo totiž vo všeobecnosti odmieta cezhraničné premeny, v dôsledku čoho bráni uskutočneniu týchto operácií, hoci záujmy uvedené v predchádzajúcom bode nie sú ohrozené. V každom prípade ide takáto právna úprava nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov ochrany uvedených záujmov (pozri, pokiaľ ide o cezhraničné fúzie, rozsudok SEVIC Systems, už citovaný, bod 30).
- 41 Za týchto podmienok treba na prvé dve otázky odpovedať, že články 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá spoločnosti podliehajúcej právu iného členského štátu vo všeobecnosti neumožňuje premenu na spoločnosť jej založením podľa vnútroštátneho práva, hoci vnútroštátnym spoločnostiam túto premenu umožňuje.

O tretej a štvrtej otázke

- 42 Vnútroštátny súd sa svojou treťou a štvrtou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, v podstate pýta, či sa články 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ majú v kontexte cezhraničnej premeny vykladať v tom zmysle, že hostiteľský členský štát môže určiť príslušné vnútroštátne právo na takúto operáciu a uplatniť tak ustanovenia svojho vnútroštátneho práva týkajúce sa založenia a fungovania spoločnosti, akými sú požiadavky súvisiace s vypracovaním účtovnej uzávierky a súpisu aktív. Konkrétnejšie sa vnútroštátny súd pýta, či hostiteľský členský štát môže v prípade cezhraničnej premeny odmietnuť údaj „právny predchodca“, ktorý možno v obchodnom registri uviesť v prípade vnútroštátnych premien, a ak áno, v akej miere je povinný zohľadniť pri zápise spoločnosti dokumenty vydané orgánmi členského štátu pôvodu.
- 43 V tejto súvislosti treba po prvé pripomenúť, že sekundárne právo Únie teraz nestanovuje osobitné právne predpisy upravujúce cezhraničné premeny, takže ustanovenia, ktoré umožňujú uskutočnenie takejto operácie, sa môžu nachádzať len vo vnútroštátnom práve, konkrétne v práve členského štátu pôvodu, ktorému podlieha spoločnosť, ktorá sa chce premeniť, a v práve hostiteľského členského štátu, ktorému podlieha spoločnosť, ktorá vznikla z tejto premeny.
- 44 Na uskutočnenie cezhraničnej premeny je totiž nevyhnutné, ako je uvedené v bode 37 tohto rozsudku, postupné uplatnenie dvoch vnútroštátnych práv na tento právny úkon.
- 45 Po druhé, hoci z článkov 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ nemožno vyvodiť konkrétne právne normy, ktoré môžu nahradiť vnútroštátne predpisy, uplatnenie týchto vnútroštátnych ustanovení nie je vylúčené z preskúmania z hľadiska uvedených článkov.
- 46 Ako totiž vyplýva z odpovede na prvé dve otázky, články 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ ukladajú členskému štátu, ktorý v prípade spoločností založených podľa vnútroštátneho práva stanovuje možnosť ich premeny, povinnosť stanoviť túto možnosť aj spoločnostiam založeným podľa práva iného členského štátu, ktoré sa chcú premeniť na spoločnosti vnútroštátneho práva prvého členského štátu.
- 47 Uplatnenie vnútroštátnych ustanovení sa musí preto vykonať v súlade s touto povinnosťou podľa článkov 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ.
- 48 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v mnohých oblastiach je podľa ustálenej judikatúry v prípade neexistencie právnej úpravy Únie pre príslušnú oblasť vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu stanoviť podmienky, ktoré majú zabezpečiť ochranu práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Únie, avšak pod podmienkou, že takéto pravidlá nie sú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a že nevedú k praktickej

nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Únie (zásada efektivity) (pozri v tomto zmysle, pokiaľ ide o neoprávnené obohatenie, rozsudok z 22. októbra 1998, IN. CO. GE.'90 a i., C-10/97 až C-22/97, Zb. s. I-6307, bod 25; pokiaľ ide o správne právo, rozsudok zo 7. júna 2007, van der Weerd a i., C-222/05 až C-225/05, Zb. s. I-4233, bod 28; pokiaľ ide o mimozmluvnú zodpovednosť členského štátu, rozsudok z 24. marca 2009, Danske Slagterier, C-445/06, Zb. s. I-2119, bod 31, ako aj, pokiaľ ide o požiadavku osvedčenia na účely získania daňovej výhody, rozsudok z 30. júna 2011, Meilicke a i., C-262/09, Zb. s. I-5669, bod 55 a citovanú judikatúru).

- 49 Treba pritom konštatovať, že logika, ktorá je základom tejto judikatúry, platí takisto v tomto právnom kontexte vo veci samej. Ako v tejto judikatúre, osoba podliehajúca súdnej právomoci totiž disponuje právom, ktoré mu dáva právny poriadok Únie, v tejto veci právom na cezhraničnú premenu, ktorého výkon v prípade neexistencie právnych predpisov Únie závisí od uplatnenia vnútroštátneho práva.
- 50 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že určenie uplatniteľného vnútroštátneho práva hostiteľským členským štátom, ktoré umožňuje uskutočnenie cezhraničnej premeny, nemôže samo osebe spochybniť rešpektovanie povinností vyplývajúcich z článkov 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ.
- 51 Je totiž nesporné, že cezhraničná premena vedie v hostiteľskom členskom štáte k založeniu spoločnosti podľa práva tohto členského štátu. Pritom spoločnosť založená podľa vnútroštátneho právneho poriadku existuje len prostredníctvom vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá určuje jej založenie a fungovanie (pozri rozsudky Daily Mail and General Trust, už citovaný, bod 19, a Cartesio, bod 104).
- 52 V tejto veci nemožno teda spochybniť, že Maďarská republika uplatnila ustanovenia svojho vnútroštátneho práva týkajúce sa vnútroštátnych premien, ktoré upravujú založenie a fungovanie spoločnosti, akými sú požiadavky súvisiace s vypracovaním účtovnej uzávierky a súpisu aktív.
- 53 Po tretie vzhľadom na otázky, ktoré si kladie vnútroštátny súd v súvislosti s uskutočnením predmetnej operácie vo veci samej, treba objasniť povinnosti vyplývajúce zo zásad ekvivalencie a efektivity, ktoré upravujú uplatnenie vnútroštátneho práva.
- 54 Čo sa týka na jednej strane zásady ekvivalencie, treba uviesť, že na základe tejto zásady členský štát nie je povinný upravovať cezhraničné operácie výhodnejšie ako vnútroštátne operácie. Táto zásada stanovuje, že podmienky vnútroštátneho práva, ktoré majú zaručiť ochranu práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, nemôžu byť nevýhodnejšie než podmienky upravujúce podobnú situáciu na vnútroštátnej úrovni.
- 55 Ak teda právna úprava členského štátu v rámci vnútroštátnej premeny vyžaduje striktnú právnu a hospodársku kontinuitu medzi predchodkyňou spoločnosti, ktorá požiadala o premenu, a premenenou nástupníckou spoločnosťou, takúto požiadavku možno tiež uložiť v rámci cezhraničnej premeny.
- 56 Skutočnosť, že orgány členského štátu odmietli pri cezhraničnej premene uviesť do obchodného registra spoločnosť členského štátu pôvodu ako „právneho predchodcu“ premenenej spoločnosti, však nie je zlučiteľná so zásadou ekvivalencie, ak v prípade vnútroštátnej premeny sa pri zápise tento údaj o predchodcovi spoločnosti uvádza. V tejto súvislosti treba uviesť, že údaj „právny predchodca“ uvedený v obchodnom registri môže byť bez ohľadu na to, či ide o vnútroštátnu alebo cezhraničnú premenu, užitočnou informáciou pre veriteľov premenenej spoločnosti. Navyše maďarská vláda neuviedla nijaký dôvod odôvodňujúci skutočnosť, že takýto údaj je vyhradený pre vnútroštátnu premenu.
- 57 Odmietnutie uviesť v maďarskom obchodnom registri VALE Construzioni ako „právneho predchodcu“ je nezlučiteľné so zásadou ekvivalencie.

- 58 Na druhej strane, pokiaľ ide o zásadu efektivity, v prejednávanej veci vzniká otázka, v akej miere má hostiteľský členský štát prihliadať na dokumenty vydané orgánmi členského štátu pôvodu. Za okolností sporu vo veci samej táto otázka súvisí s preskúmaním skutočnosti, čo prislúcha overiť maďarským orgánom, či sa VALE Construzioni vyňala spod talianskeho práva v súlade s podmienkami, ktoré toto právo stanovuje, pričom si zachovala svoju právnu subjektivitu, ktorá jej tak umožňuje premeniť sa na spoločnosť podľa maďarského práva.
- 59 Toto preskúmanie, ktoré predstavuje nevyhnutnú súvislosť medzi zápisom v členskom štáte pôvodu a zápisom v hostiteľskom členskom štáte, nič nemení na skutočnosti, že v prípade neexistencie právnych predpisov Únie upravuje zápis v hostiteľskom členskom štáte právo tohto štátu, ktoré tiež v zásade stanovuje dôkazy, ktoré musí spoločnosť žiadajúca o svoju premenu predložiť a ktoré osvedčujú, že podmienky zlučiteľné s právom Únie a požadované členským štátom pôvodu boli v tejto súvislosti splnené.
- 60 Prax orgánov hostiteľského členského štátu spočívajúca vo všeobecnom odmietnutí zohľadniť pri zápise dokumenty vydané orgánmi členského štátu pôvodu pritom stavia spoločnosť, ktorá žiada o svoju premenu, do situácie, že nemôže preukázať, že skutočne konala v súlade s požiadavkami členského štátu pôvodu, čím ohrozuje uskutočnenie cezhraničnej premeny, ktorú táto spoločnosť začala.
- 61 Z toho vyplýva, že orgány hostiteľského členského štátu majú pri žiadosti o zápis spoločnosti na základe zásady efektivity povinnosť náležite zohľadniť dokumenty vydané orgánmi členského štátu pôvodu, ktoré osvedčujú, že táto spoločnosť skutočne konala v súlade s podmienkami tohto štátu, pokiaľ sú tieto v súlade s právom Únie.
- 62 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na tretiu a štvrtú otázku odpovedať, že články 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ sa majú v kontexte cezhraničnej premeny spoločnosti vykladať v tom zmysle, že hostiteľský členský štát môže určiť vnútroštátne právo príslušné na takúto operáciu a uplatniť tak ustanovenia svojho vnútroštátneho práva týkajúce sa založenia a fungovania spoločnosti, akými sú požiadavky súvisiace s vypracovaním účtovnej uzávierky a súpisu aktív. Zásady ekvivalencie a efektivity však bránia tomu, aby hostiteľský členský štát
- v prípade cezhraničnej premeny odmietol uviesť spoločnosť, ktorá žiada o premenu, ako „právneho predchodcu“, ak sa takýto údaj o predchodkyni spoločnosti v obchodnom registri nachádza v prípade, že ide o vnútroštátne premeny, a
 - pri zápise spoločnosti odmietol náležite zohľadniť dokumenty vydané členským štátom pôvodu.

O trovách

- 63 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Články 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá spoločnosti podliehajúcej právu iného členského štátu vo všeobecnosti neumožňuje premenu na spoločnosť jej založením podľa vnútroštátneho práva, hoci vnútroštátnym spoločnostiam túto premenu umožňuje.

2. Články 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ sa majú v kontexte cezhraničnej premeny spoločnosti vykladať v tom zmysle, že hostiteľský členský štát môže určiť vnútroštátne právo príslušné na takúto operáciu a uplatniť tak ustanovenia svojho vnútroštátneho práva týkajúce sa založenia a fungovania spoločnosti, akými sú požiadavky súvisiace s vypracovaním účtovnej uzávierky a súpisu aktív. Zásady ekvivalencie a efektivity však bránia tomu, aby hostiteľský členský štát
- v prípade cezhraničnej premeny odmietol uviesť spoločnosť, ktorá žiada o premenu, ako „právneho predchodcu“, ak sa takýto údaj o predchodkyni spoločnosti v obchodnom registri nachádza v prípade, že ide o vnútroštátne premeny, a
 - pri zápise spoločnosti odmietol náležite zohľadniť dokumenty vydané členským štátom pôvodu.

Podpisy